

forsvare liberalismen i Folketinget, eller om det er et parti, der vil tage udgangspunkt i den sunde fornuft. Det er uførenelige standpunkter, så man er nødt til at vælge det ene eller det andet.

Til det her konkrete lovforslag vil jeg bare sige, at det er vores udgangspunkt for at tage stilling til det, at hvis man vil have en reel indsigt i, hvordan magten udøves i et samfund som det danske, forudsætter det faktisk, at der også er indsigt i private arkivalier, fordi der træffes beslutninger af stor samfundsmæssig betydning i virksomheder og blandt enkeltpersoner osv., og en række af disse informationer bliver jo arkiveret. Så det er af afgørende betydning, at vi får adgang til dem.

Umiddelbart kunne man måske godt reagere anderledes på ombudsmandens indstilling end det, der ligger i det her lovforslag. For det afgørende må jo være, hvordan vi mest effektivt sikrer, at forskere og andre får adgang til de her private arkivalier. Men efter nærmere overvejelse er vi nået frem til, at det her, som de politiske forhold er i Danmark i dag, sikkert er den mest fornuftige måde at gøre det på, trods alt. Men det er selvfølgelig under forudsætning af, at der ikke laves alt for mange aftaler med private virksomheder og andre, som betyder, at arkiver og arkivalier derfra behandles, som om de, om jeg så må sige, er endnu mere hemmelige end dem, der har ligget i forsvarets og politiets efterretningstjenesters arkiver, og som kan true landets sikkerhed. Men vi var på den anden side i den situation, at virksomheder og privatpersoner selv afgør, hvad de vil gøre ved deres arkivalier, og derfor tror jeg sådan set, at det her, som situationen er i dag, er en fornuftig og pragmatisk løsning på det problem.

Men udgangspunktet for os er altså det klare politiske standpunkt, at så længe det meste af den samfundsmæssige magt faktisk er placeret i private virksomheder og hos private personer, er det af afgørende betydning, at vi også får adgang til de informationer. Får vi dem så med nogen forsinkelse, fordi betingelsen for udlevering af dem er, at det skal holdes skjult lidt for lang tid, må vi jo leve med det. Det skal i hvert fald ikke være sådan, at vi har en lovgivning, som aktivt forhindrer, at vi får mulighed for i et historisk perspektiv at få undersøgt, hvad der foregår.

Kl. 10:35

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så er det hr. Anders Samuelsen som ordfører.

Kl. 10:35

(Ordfører)

Anders Samuelsen (LA):

Fordelen ved at komme sidst er, at der ingen grund er til at uddybe geniale og gode argumenter, som har været fremme i lyset undervejs. Så jeg skal bare sige, at Liberal Alliance også kan støtte forslaget.

Kl. 10:35

Formanden:

Ja tak. Og så er det kulturministeren.

Kl. 10:35

Kulturministeren (Carina Christensen):

Jeg vil gerne takke for de generelt positive bemærkninger, som lovforslaget har afstedkommet under førstebehandlingen i dag.

Med det fremsatte lovforslag er der tale om en mindre ændring af arkivloven, som udelukkende vedrører de private arkivalier. Baggrunden er jo, som flere også har været inde på, at Folketingets ombudsmand er kommet med en redegørelse i en konkret sag, der vedrører adgangen til private arkivalier.

Ombudsmanden kom i denne sag frem til, at private arkivalier kan skifte karakter og blive til offentlige arkivalier, og dermed bliver de pågældende arkivalier omfattet af bestemmelserne om aktindsigt efter lov om offentlighed i forvaltningen. I praksis fik det den betydning, at den aftale, som var indgået med ejerne af de private arkivalier om tilgængelighed, ikke kunne overholdes. Man skal huske på, at aflevering af private arkivalier sker frivilligt. Tillid til overholdelse af aftaler om tilgængelighed til private arkivalier er derfor en forudsætning for, at disse arkivalier overhovedet afleveres.

Den gældende retstilstand er i mine øjne ikke hensigtsmæssig i forhold til at sikre afleveringen og bevaringen af private arkivalier. Vi taler om historisk værdifulde arkivalier fra f.eks. private personer, selskaber og foreninger. Arkivalierne er en kilde til stor viden for bl.a. forskningen, men også for den bredere offentlighed.

Lovforslaget lægger derfor op til en præcisering af retsstillingen i forbindelse med aflevering af private arkivalier til et offentligt arkiv. Præciseringen skal sikre, at de aftaler om tilgængelighed til private arkivalier, som er indgået mellem den afleverende part og det modtagende arkiv, kan opretholdes efterfølgende. Jeg vil egentlig i den forbindelse gerne understrege, at lovforslaget på ingen måde har det sigte at begrænse tilgængeligheden til private arkivalier.